

## Beskrivelse af specialet Pædiatrisk Fysioterapi

### Specialets problemfelter, målgrupper og det fysioterapeutiske indsatsområde

#### Specialets grundlæggende problemstillinger og relevans for fysioterapi

Specialet i Pædiatrisk Fysioterapi omfatter fysioterapeutiske indsatser i barnealderen, dvs. fra fødsel til overstået pubertet, herunder udredning, behandling og træning af børn og unge med medfødte og erhvervede funktionsnedsættelser samt rådgivning om børns psykiske og fysiske udvikling og forebyggelse af sygdomme og funktionsnedsættelse.

Specialet omfatter primært fysioterapeutiske indsatser til børn med afvigelser i normal funktion. Indsatserne har fokus på at understøtte den udvikling, der sker i barnealderen eller på at kompensere for manglende udvikling.

Endvidere omfatter de pædiatriske speciale indsatser rådgivning om børns udvikling, forebyggelse af sygdomme og funktionsforstyrrelser samt sundhedsfremme.

#### Specialets målgrupper

Overordnet omfatter specialet alle børn og unge i alderen 0-18 år.

På diagnosniveau omfatter specialet børn med somatiske og psykiatriske diagnoser, men også børn uden funktionsnedsættelser.

Specialet omfatter de mest almindelige medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser i normal funktion, der forekommer i barnealderen, dvs. børn med:

- Følger efter for tidlig fødsel
- Lejringsbetinget plagiocefali (skævhed af kraniet)
- Hypermobilitet
- Overvægt
- Sjældne handicaps i form af medfødte, arvelige sygdomme og syndromer
- Neurologiske sygdomme (som cerebral parese, epilepsi)
- Neuromuskulære sygdomme
- Developmental coordination disorder (motorisk usikre børn)
- Neuropsykiatriske diagnoser (som OCD, Tourettes syndrom, spiseforstyrrelser, ADHD og autisme spektrum forstyrrelser)
- Reumatologiske og ortopædkirurgiske lidelser, dvs. medfødte og erhvervede sygdomme i bevægapparatet

Målgruppen omfatter endvidere børn uden diagnosticerede funktionsnedsættelser. Der er tale om børn, der modtager sundhedsfremmende og sundhedsforebyggende indsatser og børn, hvor forældre eller fagpersoner har mistanke om forsinket eller manglende udvikling af færdigheder, men hvor udviklingen er inden for det forventede i relation til alderen.

Der er mulighed for at fysioterapeuter, der har opnået ovenstående viden og kliniske færdigheder, efterfølgende fordyber sig inden for et subspecialt.

---

## Fysioterapeutens indsatsområder

Det pædiatriske speciale er bredt og kræver tæt samarbejde med forældre, andre fysioterapeutiske specialer og andre sundhedsprofessioner samt andre tværfaglige professionelle i barnets dagtilbud eller skole såsom pædagoger, lærere og psykologer. Det forventes derfor, at en fysioterapeut indenfor det pædiatriske speciale ud over en omfattende faglig viden, har kompetencer inden for pædagogik, læring og kommunikation og skaber samarbejde med børn og familier samt relevante samarbejdspartnere og herunder tager del i de etiske og værdimæssige overvejelser, som dette medfører.

Fysioterapeutiske indsatser i barnealderen omfatter sundhedsfremme, forebyggelse, udredning, diagnostik, behandling, træning, habilitering, rehabilitering og rådgivning.

Fysioterapeutens rolle afhænger af barnets problemstillinger, hvornår i barnets forløb den fysioterapeutiske indsats varetages samt den organisatoriske ramme, fysioterapeuten arbejder under. Fysioterapeutens indsats kan spænde fra nogle få gange med rådgivning og vejledning af barnet og forældrene samt andre fagprofessionelle og til behandling og træning i længerevarende forløb gennem barnealderen.

---

## Specialiserede kompetencer

### Særlig viden og kompetencer knyttet til specialet

Fysioterapeuten med speciale i pædiatrisk fysioterapi har omfattende viden om børn uden funktionsnedsættelser samt børn med somatiske og/eller psykiatriske diagnoser.

Nedenfor gives en række eksempler. Listerne er ikke udtømmende.

- Viden om de mest almindelige medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser i normal funktion, der forekommer i barnealderen samt hvilken betydning, det kan have for barnets kognitive, sociale og følelsesmæssige udvikling
- Indsigt i forskellige strategier om pædagogik, kommunikation og læring, som anvendes i samarbejdet med barn, forældre og i det tværprofessionelle samarbejde
- Viden om børns motoriske udvikling og kendskab til børns kognitive, sociale og følelsesmæssige udvikling. Desuden har fysioterapeuten indenfor det pædiatriske speciale kendskab til de særlige forhold hos børn, der har betydning for planlægning og gennemførelse af almindelige fysioterapeutiske indsatser, som færdighedstræning eller styrketræning - herunder strategier for at motivere gennem legende aktiviteter
- Viden om relevante og pålidelige undersøgelsesredskaber og tests herunder redskaber, der kan anvendes til screening af børn uden diagnosticerede funktionsnedsættelser, diskriminering af forsinket eller atypisk udvikling og evaluering af indsatser under hensyntagen til den forventede udvikling.
- Kendskab til forskellige hjælpeforanstaltninger (fx hjælpemidler og støtte til familier efter gældende lovgivning) samt sundhedstilbud, der tilbydes i kommunalt og regionalt regi. Herudover viden om rammerne for indsatser i de forskellige sektorer og snitflader imellem disse.

---

### Særlige kliniske kompetencer knyttet til specialet

Nedenfor gives en række eksempler. Listerne er ikke udtømmende.

Fysioterapeuten med speciale i pædiatrisk fysioterapi kan:

- Anvende relevante strategier i forbindelse med pædagogik, kommunikation og læring til at sikre barnet eller gruppen af børn bedst mulige udbytte af de fysioterapeutiske indsatser
- Samarbejde med barn, familie og andre relevante fagprofessionelle
- Udøve evidensbaseret fysioterapi med særlig fokus på at indhente og inddrage barnets og familiens præferencer i det kliniske arbejde - eksempelvis gennem en familiecentreret tilgang
- Anvende viden om børns motoriske, kognitive, sociale og emotionelle udvikling som grundlag for planlægning, gennemførelse og tilpasning af indsatser til det enkelte barn eller grupper af børn
- Tilrettelægge indsatsen under hensyntagen til de særlige forhold hos børn, der har betydning for planlægning og gennemførelse af almindelige fysioterapeutiske indsatser
- Anvende sin viden om forskellige hjælpeforanstaltninger og sundhedstilbud til rådgivning og vejledning
- Argumentere for barnets rettigheder og således bidrage til, at barnet får optimale udviklingsmuligheder, særligt når barn eller forældre har vanskeligt ved dette

---

### Erfaringsområde indenfor specialet

Fysioterapeuten med speciale i pædiatrisk fysioterapi skal have:

- Bred erfaring med udviklingen af motoriske færdigheder hos børn
- Erfaring med forskellige pædagogiske, kommunikative eller læringsmæssige strategier til at fremme den motoriske udvikling
- Erfaring med klinisk ræsonnering i samspillet mellem motorik, pædagogisk tilgang, kommunikation mellem barn og fysioterapeut samt strategier for læring
- Bred erfaring med fysioterapeutiske indsatser til børn på forskellige alderstrin og udviklingsniveauer
- Erfaring med fysioterapeutiske indsatser til børn uden funktionsnedsættelse samt børn med de mest almindelige forekommende medfødte og erhvervede lidelser og afvigelser i normal funktion, som minimum indenfor i de pædiatriske subspecialer: Neuropædiatri (fx cerebral parese eller epilepsi), børneortopædkirurgi (fx frakturer) og børnepsykiatri (fx Attention Deficit Hyperactivity Disorder, ADHD eller autisme).

---

### Særligt kendskab til specifikke sygdommes progression

Fysioterapeuten indenfor det pædiatriske speciale har kendskab til forskellige sygdomsstadier samt progression i sekundære følger af sygdomme hos børn med de mest almindelig medfødte og erhvervede sygdomme i barnealderen.